ᲛᲨᲠᲝᲚᲔᲢᲐᲠᲔᲑᲝ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის, თბილისის კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მშრომელთა დეპუტატების საბჭოების ორგანო

КОМУНИСТИ ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО и ТБИЛИССКОГО КОМИТЕТОВ КП (б) ГРУЗИИ и СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ТРУДЯЩИХСЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ოთხშაბათი
2 აგვისტო
1939 წ.
№ 175 (5575)
ფასი 10 კაპ.

მუშებო და კოლმეურნეებო, ინჟინრებო, ტექნიკოსებო, მოსამსახურეებო, მეცნიერებისა და ხელოვნების მუშაკებო! ხელი მოაწერეთ მესამე ხუთწლედის სესხს!

უფრო მეტად განვამტკიცოთ ჩვენი სამშობლოს ძლიერება, ვამრავლოთ სოციალიზმის გამარჯვებანი!

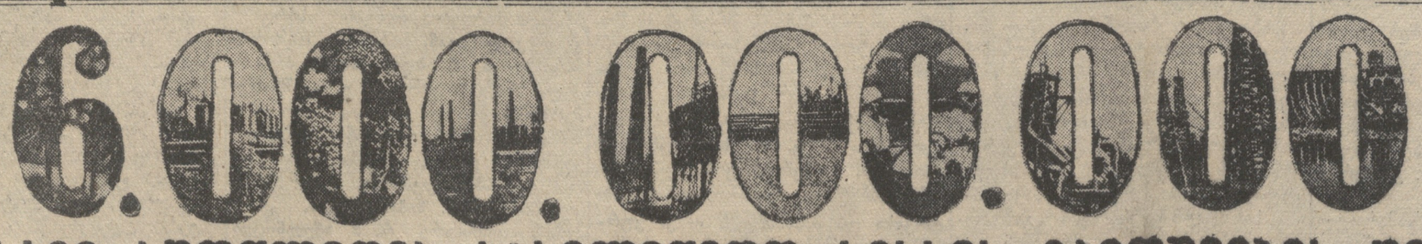

მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის გამოშვების შესახებ

(მეორე წლის გამოშვება)

დამტკიცებულია სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს მიერ 1939 წლის 1 აგვისტოს

სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭოს დადგენილება

იმ მიზნით, რომ მოზიდულ იქნას მოსახლეობის დანაზოგი მესამე ხუთწლედში სამეურნეო - კულტურული მშენებლობის ამოცანების შესასრულებლად და ქვეყნის თავდაცვის განსამტკიცებლად, სსრ კავშირის სახალხო კომისართა საბჭო ადგენს:

1. გამოშვებულ იქნას მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხი (მეორე წლის გამოშვება) ექვსი მილიარდი მანეთის ოდენობით.

2. სესხი გამოშვებულ იქნას 20 წლის ვადით — 1939 წლის 1 დეკემბრიდან 1959 წლის 1 დეკემბრამდე, წლიური 4 პროცენტის ანგარიშით.

3. სესხის ობლიგაციები და მათი შემოსავალი, მათ შორის მოგებანიც, განთავისუფლებულ იქნას სახელმწიფო და ადგილობრივი გადასახადებითა და გამოსაღებით დაბეგვრისაგან.

4. დამტკიცდეს მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის (მეორე წლის გამოშვება) გამოშვების პირობები, წარმოდგენილი სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატის მიერ.

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარე
ვ. მოლოტოვი

სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს საქმეთა მმართველი
მ. ხლომოვი

მოსკოვი, კრემლი
1939 წ. 1 აგვისტო.

კირობები

მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის გამოშვებისა

(მეორე წლის გამოშვება)

1. მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხი (მეორე წლის გამოშვება) შესდგება ორი გამოშვებისაგან: წაუგებელისა და პროცენტიანისაგან.

წაუგებელი გამოშვების ობლიგაციების მთელი შემოსავალი გაიცემა მოგებათა სახით, ხოლო პროცენტიანი გამოშვების ობლიგაციებისა — პროცენტების სახით კუპონების მიხედვით.

2. სესხის თვითეული გამოშვება იყოფა თანრიგებად — ასი მილიონი მანეთის რაოდენობით თანრიგში.

თვითეული თანრიგი შესდგება 20 ათასი სერიისაგან. წაუგებელი გამოშვების თვითეული თანრიგის სერიებს აქვთ ნომრები ნომერ 60.001-დან ნომერ 80.000-მდე, ხოლო პროცენტიანი გამოშვებისას ნომერ 140.001-დან ნომერ 160.000-მდე.

თვითეულ სერიაში ობლიგაციებს აქვს ნომრები ნომერ 1-დან ნომერ 50-მდე.

3. მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხი (მეორე წლის გამოშვება) გამოდის წაუგებელი გამოშვების 500, 200, 100, 50, 25 და 10 მანეთის ღირებულების ობლიგაციებად და პროცენტიანი გამოშვების 500, 200, 100 და 25 მანეთის ღირებულების ობლიგაციებად.

500 და 200 მანეთის ღირებულების ობლიგაციები შესდგება შესაბამისად ერთი სერიის ხუთი ან ორი ასმანეთიანი ობლიგაციისაგან ხუთი ან ორი ნომრით და იძლევა უფლებას: ა) წაუგებელი გამოშვებისა—ხუთ ან ორ მოგებაზე, რომლებიც ერთსადაიმავე დროს ხვდება ობლიგაციაზე აღნიშნულ თვითეულ ნომერს; ბ) პროცენტიანი გამოშვებისა — პროცენტულ შემოსავალზე ობლიგაციის მთელი ნომინალური ღირებულებიდან.

50, 25 და 10 მანეთის ღირებულების ობლიგაციები წარმოადგენენ ასმანეთიანი ობლიგაციების ნაწილებს და იძლევიან უფლებას ასმანეთიანი ობლიგაციის კუთვნილი მოგების ან პროცენტული შემოსავლის შესაბამის წილზე (ნახევარი, მეოთხედი, მეათედი).

შენიშვნა: 25 და 10 მანეთის ღირებულების ობლიგაციები განკუთვნილია ხელისმომწერლებთან ანგარიშის გასასწორებლად მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა ხელმოწერის თანხის მიხედვით არ შეიძლება გაიცეს უფრო დიდი ღირებულების ობლიგაციები.

4. სესხის წაუგებელი გამოშვების მოგებანი წესდება 3.000, 1.000, 500, 200 და 150 მანეთის რაოდენობით 100-მანეთიან ობლიგაციაზე, ობლიგაციის ნომინალური ღირებულების (ასი მანეთი) ჩათვლით.

სესხის ოცი წლის ვადის განმავლობაში მოიგებს წაუგებელი გამოშვების ყოველი ობლიგაცია.

ობლიგაცია, რომელსაც მოგება ხვდა, იფარება და შემდგომი ტირაჟებიდან გამოირიცხება.

5. წაუგებელ გამოშვებაზე სესხის ოცი წლის ვადის განმავლობაში მოხდება მოგებათა 80 ტირაჟი —ოთხ-ოთხი ტირაჟი თვითეული წლის პერიოდში.

მოგებათა ტირაჟები მოხდება იმ ვადებში, რომლებსაც დააწესებს სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

6. მოგებათა თვითეულ ტირაჟში წაუგებელი გამოშვების თვითეულ თანრიგზე, ე. ი. სესხის ამ გამოშვების თვითეულ 100 მილიონ მანეთზე, გათამაშდება შემდეგი რაოდენობა:

წლები	რიგით ტირაჟებში	3000 მანეთის მოგებათა რაოდენობა	1000 მანეთიან მოგებათა რაოდენობა	500 მანეთიან მოგებათა რაოდენობა	200 მანეთიან მოგებათა რაოდენობა	150 მანეთიან მოგებათა რაოდენობა	მოგებათა საერთო რაოდენობა თვითეულ ტირაჟში	მოგებათა საერთო თანხა თვითეულ ტირაჟში (მანეთობით)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 წელი	1-4 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში . .	1	5	50	1.000	10.944	12.000	1.874.600
2 წელი	5-8 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში . .	1	5	50	1.000	10.944	12.000	1.874.600
3 წელი	9-12 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში . .	1	5	50	1.200	7.944	9.200	1.464.600
4 წელი	13-16 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	50	1.200	7.944	9.200	1.464.600
5 წელი	17-20 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	50	1.200	7.944	9.200	1.464.600
6 წელი	21-24 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
7 წელი	25-28 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
8 წელი	29-32 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
9 წელი	33-36 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
10 წელი	37-40 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
11 წელი	41-44 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
12 წელი	45-48 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
13 წელი	49-52 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
14 წელი	53-56 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
15 წელი	57-60 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	100	1.400	5.794	7.300	1.207.100
16 წელი	61-64 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	150	1.600	11.044	12.800	2.059.600
17 წელი	65-68 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	150	1.600	13.594	17.350	2.742.100
18 წელი	69-72 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	150	1.600	21.494	23.250	3.627.100
19 წელი	73-76 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	150	1.600	31.294	33.050	5.097.100
20 წელი	77-80 ტირაჟებში გათამაშდება თვითეულში .	1	5	150	1.600	37.194	38.950	5.982.100
	სულ ყველა 80 ტირაჟში სესხის წაუგებელი გამოშვების თვითეულ 100 მილიონ მანეთზე გათამაშდება	80	400	8.000	110.400	881.120	1.000.000	158.888.000

7. ის ობლიგაციები, რომლებსაც მოგება ჰხვდა, განაღდებლად შეიძლება წარდგენილ იქნას 1960 წლის 1 დეკემბრამდე.

ამ ვადის გასვლის შემდეგ ობლიგაციები, რომლებიც განაღდებლად არ ყოფილა წარდგენილი, ძალას ჰკარგავს და განაღდებული აღარ იქნება.

8. სესხის პროცენტიანი გამოშვების ობლიგაციათა შემოსავალი განაღდდება კუპონებით წელიწადში ერთხელ 4 პროცენტის რაოდენობით. კუპონების განაღდების ვადები დგება თვითეული წლის 1 დეკემბერს, დაწყებული 1940 წლის 1 დეკემბრიდან.

9. პროცენტიანი გამოშვების ობლიგაციების გამოსყიდვა ხდება 1955 წლის 1 დეკემბრიდან ხუთი წლის განმავლობაში (1955, 1956, 1957, 1958 და 1959 წლებში) თანაბარი ნაწილებით ყოველწლიურად.

1955-1958 წლებში გამოსასყიდი ობლიგაციები განისაზღვრება დაფარვის ყოველწლიური ტირაჟებით. დაფარვის ტირაჟთა ჩატარების ვადებს აწესებს სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარიატი.

ობლიგაციების მჭონეთ გამოსყიდვის დროს ობლიგაციების ნომინალური ღირებულება მიეცემათ, დაწყებული იმ წლის 1 დეკემბრიდან, რომელშიც მოხდა ტირაჟი.

ის ობლიგაციები, რომლებიც დაფარვის ტირაჟებში არ გასულა, 1959 წლის 1 დეკემბრიდან გამოისყიდება.

10. დაფარვის ტირაჟში გასულ ობლიგაციაზე კუპონები განაღდდება იმ წლის 1 დეკემბრის ვადის კუპონების ჩათვლით, რომელშიც ტირაჟი მოხდა. შემდგომი ვადების კუპონები არ განაღდდება.

11. პროცენტიანი გამოშვების გამოსასყიდი ობლიგაციები, ავრეთვე კუპონები, რომელთა განაღდების ვადა დადგა, შეიძლება წარდგენილ იქნას განაღდებლად 1960 წლის 1 დეკემბრამდე.

ამ ვადის გასვლის შემდეგ ის ობლიგაციები და კუპონები, რომლებიც გასანაღდებლად წარდგენილი არ ყოფილა, ძალას ჰკარგავს და განაღდებული არ იქნება.

სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარი
ა. ზვერევი

სახალხო სესხი

დღეს ქვეყნდება საკავშირო მთავრობის დადგენილება მესამე ხუთწლედის სახელმწიფო სესხის გამოშვების შესახებ (მეორე წლის გამოშვება). საბჭოთა ქვეყნის ხალხი ღრმა მოწონების გრძნობით მიესალმება სესხის გამოშვებას. სოციალიზმის ქვეყნის მშრომელმა მასებმა იციან, რომ სახელმწიფო სესხებში მოთავსებული მათი სახსრები გამოყენებული იქნება მათივე ინტერესებისათვის, საბჭოთა სახელმწიფოს ძლიერების გაწმტკიცებისათვის, სამეურნეო-კულტურული მშენებლობის ამოცანების შესასრულებლად და ქვეყნის თავდაცვის განსამტკიცებლად.

ორი სტალინური ხუთწლედის მანძილზე საბჭოთა კავშირის ხალხთა ცხოვრებაში უდიდესი ცვლილებები მოხდა. სოციალიზმის გამარჯვებამ უზრუნველჰყო ჩვენი საზოგადოების კლასობრივი სტრუქტურის შეცვლა, მან შეჰქმნა მტკიცე ნიადაგი საბჭოთა ხალხის მორალურ-პოლიტიკური ერთიანობისათვის. ამ ერთიანობის შესანიშნავი დემონსტრაცია იყო სსრ კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების არჩევნები, ამ არჩევნებში პარტიულებისა და უპარტიოთა სტალინური ბლოკის ბრწყინვალე გამარჯვება.

საბჭოთა ქვეყანა, წინათ ჩამორჩენილი და უკულტურო, ახლა წარმოადგენს მძლავრ ინდუსტრიულ სახელმწიფოს მთელს მსოფლიოში. „გადაუჭარბებლად შეიძლება ითქვას, რომ წარმოების ტექნიკის თვალსაზრისით, მრეწველობისა და მიწათმოქმედების ახალი ტექნიკით აღჭურვის თვალსაზრისით, ჩვენი ქვეყანა ყველაზე მოწინავეა შედარებით ყველა სხვა ქვეყანასთან"... **(სტალინი).**

მეორე ხუთწლედმა კოლოსალური როლი ითამაშა ჩვენი სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის ბუმბერაზულად განვითარების საქმეში. ჯერ კიდევ 1937 წელს, ახლად აგებულ და რეკონსტრუირებულ საწარმოებიდან მიღებულ იქნა მთელი პროდუქციის 80%-ზე მეტი. სოფლის მეურნეობაში მომუშავე ყველა ტრაქტორთა და კომბაინთა 90 პროცენტამდე ჩვენი მრეწველობის მიერ არის გამოშვებული მეორე ხუთწლედში. ჩვენ შევქმენით ასობით ახალი ფაბრიკა-ქარხნები, რომლებიც მოწყობილია თანამედროვე ტექნიკის უკანასკნელი სიტყვის მიხედვით, აგებულია მძლავრი გიგანტები დნეპროჰესი, თეთრ ზღვა-ბალტიის ზღვის და მოსკოვ-ვოლგის არხები, ახლად არის შექმნილი მრეწველობის მთელი რიგი დარგები (შავი მეტალურგია, დაზგათმშენებლობა, საავტომობილო და სატრაქტორო მრეწველობა და სხვ.).

ჩვენი ქვეყნის ინდუსტრიალიზაციის ბაზაზე აყვავდა და უმაგალითოდ გაიფურჩქნა სოციალისტური სოფლის მეურნეობა. ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ნამდვილი რევოლუცია მოხდა.

ორი სტალინური ხუთწლედის განმავლობაში ჩვენი ქვეყანა გადაიქცა თავდაცვის მიუვალ ციხე-სიმაგრედ.

ბოლშევიკების დიადმა პარტიამ საბჭოთა ხალხის მხარდაჭერით მოსპო და გაანადგურა ხალხის უბოროტესი მტრები. ომის გამჩაღებელ ფაშისტთა ხროვა კიდევ შეეცდება ჩვენს ქვეყანაში ჰგზავნოს უფრომეტი აგენტები სოციალიზმის მონაბოვართა საზიანოდ. ჩვენი ვალია ავამაღლოთ ბოლშევიკური შეტევითი სიფხიზლე, კიდევ უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი ქვეყნის თავდაცვითი სიძლიერე და მთელი ჩვენი ხალხი ვიყოლიოთ მობილიზაციური მზადყოფნის მდგომარეობაში, რათა მტრების მოსალოდნელმა ოინებმა არ მოგვისწროს მოუმზადებელს.

პარტიის XVIII ყრილობაზე თავის ისტორიულ მოხსენებაში ხალხთა ბრძენმა ბელადმა დიდმა **სტალინმა** ჩვენი ქვეყნის წინაშე, საბჭოთა ხალხის წინაშე დასვა უდიდესი ამოცანა — უახლოესი 10-15 წლის განმავლობაში ეკონომიურადაც გავუსწროთ მთავარ კაპიტალისტურ ქვეყნებს. ამ ამოცანის წარმატებით გადაჭრა შეუძლებელია მასების აქტიური მონაწილეობის გარეშე.

მესამე ხუთწლედით გათვალისწინებულ გრანდიოზულ სამუშაოთა პროგრამის განსახორციელებლად საჭიროა დიდძალი სახსრები.

ჩვენი სოციალისტური მშენებლობის დაფინანსების ძირითადი წყარო იყო და ამჟამადაც არის ჩვენი სოციალისტური მეურნეობის—მრეწველობის, ტრანსპორტის, სოფლის მეურნეობის და ვაჭრობის დაგროვება. ამ საქმეში დიდ როლს თამაშობენ ავრეთვე მოსახლეობის სახსრებიც, რომლებიც გროვდება სახელმწიფო სესხებისა და შემნახველი სალაროების საშუალებით.

სესხის ობლიგაციების მჭონებელთა რიცხვი სსრ კავშირში ამჟამად 50 მილიონ კაცზე მეტს ითვლის. ორი სტალინური ხუთწლედის მანძილზე სახელმწიფო ბიუჯეტში სესხების საშუალებით შემოვიდა 25 მილიარდ მანეთამდე. გასულ წელს მიღებულმა სახელმწიფო სესხმა ხუთ მილიარდ მანეთს გადააჭარბა. ჩვენს ქვეყანაში სესხები სახალხო ხასიათს ატარებენ.

არცერთი წუთით ეჭვი არ უნდა შევიტანოთ იმაში, რომ მესამე ხუთწლედის მეორე წლის სესხიც ისევე სწრაფად და მოკლე დროში გავრცელდება, როგორც წინა წლების სესხები. ამის თავდებია ჩვენი ქვეყნის ხალხთა ღრმა სიყვარული თავის დიდა-სამშობლოსადმი, მათი თავდადება და უდიდესი ერთგულება ლენინ-სტალინის დიადი პარტიისა და საბჭოთა მთავრობისადმი.

პარტიული და საბჭოთა ორგანიზაციების ამოცანაა ყოველმხრივ შეუწყონ ხელი სესხის გავრცელებას. ამ საქმეში ფართოდ უნდა გამოვიყენოთ აგიტმუშაობის მდიდარი გამოცდილება, რომელიც დაგროვდა სსრ კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკათა უმაღლესი საბჭოების არჩევნების დროს.

სახელმწიფომ მესამე ხუთწლედის მეორე წლის სესხი გამოუშვა 6 მილიარდ მანეთის რაოდენობით. სესხზე ხელისმოწერა უნდა მოვაწყოთ მასობრივი ახსნა-განმარტებითი მუშაობის ფართოდ გაშლის საფუძველზე. სასტიკად უნდა დავიცვათ ხელისმოწერის ნებაყოფლობა.

ყველა პარტიულ, საბჭოთა, კომკავშირულ და სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს უნდა ახსოვდეთ, რომ ხალხის მტრების ჯერ კიდევ გამოუმჟღავნებელი ნაბოლარები შეეცდებიან ხელი შეუშალონ სესხის წარმატებით გავრცელებას. საჭიროა მეტი სიფხიზლე და ბოლშევიკური შორსმჭვრეტელობა, რომ მტრების ყოველგვარი ოინები გამოვაშკარაოთ.

სესხზე ერთსულოვნად ხელისმოწერა და მისი მოკლე დროში გავრცელება ერთხელ კიდევ დაადასტურებს საბჭოთა ხალხის მორალურ-პოლიტიკურ ერთიანობას და მის ურყევ ნებისყოფას — თავისი საკუთარი სახსრებით გამარჯვებით დააგვირგვინოს სოციალიზმის საქმე.

საქართველოს მუშებო და მუშა ქალებო! ინჟინერ-ტექნიკოსებო და მოსამსახურეებო! ხელი მოაწერეთ მესამე ხუთწლედის (მეორე წლის გამოშვების) სესხს! განამტკიცეთ ჩვენი მშვენიერი, აყვავებული სამშობლოს ძლიერება!

სახელმწიფო საშინაო სესხის მეშვიდე ჯირაჟი

ხარკოვი, 1 აგვისტო (საკუთ.). 10 აგვისტოს ხარკოვში შესდგება სახელმწიფო საშინაო 1938 წლის მომგებიანი სესხის მეშვიდე ტირაჟი. გათამაშდება 11.360 მოგება 7.668.800 მანეთის რაოდენობით. აქედან 8 მოგება თვითეული 25.000 მანეთიანი, 40 მოგება—თვითეული 10.000 მანეთიანი, 240 მოგება—თვითეული 50.000 მანეთიანი და სხვ.

დროშა აღმართულია!

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა გახსნილია

მოსკოვი, 1 აგვისტო.

ამ ღირსშესანიშნავ მოვლენისათვის მთელი საბჭოთა ქვეყანა ემზადებოდა. ქარხნებში, საკოლმეურნეო და საბჭოთა მეურნეობის ყანებში, მანქანა-ტრაქტორთა და სელექციურ სადგურებში, მეცხოველეობის ფერმებში, მხატვრებისა და მოქანდაკეთა სახელოსნოებში, სამეცნიერო ინსტიტუტებში სდუღდა მუშაობა. მილიონობით ადამიანები ემზადებოდნენ პასუხსაგებ და საპატიო ამოცანისათვის — ნათლად და ფერადოვნად აეხახათ სოფლის მეურნეობის სრულიად - საკავშირო გამოფენაზე საკოლმეურნეო წესწყობილების გამარჯვებანი, სოციალიზმის ქვეყნის მიწათმოქმედების სიმძლავრე და სიმდიდრე.

და აი დადგა დღე, რომელსაც დიდიხანია ველოდით. საუცხოო ქალაქი-ბაღი აგვისტოს მზის სხივებით არის გაშუქებული. დღეს სტუმართა პირველი ათასები დაუვიწყარი ისტორიული ზეიმის მოწამენი გახდებიან.

დღის 12 საათია. გამოფენის მოოქრულთაღიანი, დიდებული ჭიშკარი ღიაა. შედიან პირველი დამთვალიერებლები. მათს თვალწინ იშლება გრანდიოზული პანორამა. სასახლე-პავილიონებში სიჩუმეა. მაგრამ ექსკურსიების ხელმძღვანელები უკვე თავის ადგილებზე არიან. პავილიონებში შესვლა ჯერ არ შეიძლება; შესავალი გადაღობილია ალისფერი ლენტებით. როცა დროშა აფრიალდება მთავარ პავილიონზე, მაშინ გადასჭრიან ამ ლენტებს და საუკეთესო კოლმეურნეები, კომბაინერები, ტრაქტორისტები, აგრონომები, მებაღეები, მეცხოველეები, მოკავშირე რესპუბლიკათა წარმომადგენლები დედაქალაქის მშრომელებთან ერთად პირველად დაიწყებენ საუცხოო ექსპონატების დათვალიერებას.

მოსკოველებისა და მოსული სტუმრების სულ ახალ-ახალი ჯგუფები, სადღესასწაულო ტანსაცმელით გამოწყობილნი, ავსებენ გამოფენის ხეივნებს. ისინი მთავარი პავილიონისკენ მიემართებიან. აქ, კოლმეურნეობათა მოედანზე შეიკრიბნენ ის ადამიანები, რომელთაც საკუთარი ხელით მოიპოვეს სოციალისტური სოფლის მეურნეობის გამარჯვებანი. აქ არიან რუსები, უზბეკები, ბელორუსები, უკრაინელები, ყირგიზები, ყაზახები, ქართველები, სომხები, აზერბაიჯანელები, თურქმენები, ტაჯიკები —საბჭოთა კავშირის ხალხების ერთიანი ოჯახი. ესენი ჩვენი სოფლის მეურნეობის მოწინავენი და წარჩინებული ადამიანები არიან. ასეთები, როგორც ესენი არიან, 150 ათასზე მეტი კაცია, რომელთაც სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობის უფლება მიიღო. 15 ათასზე მეტი კოლმეურნეობა და 11 ათასი საკოლმეურნეო ფერმა, 268 მანქანა-ტრაქტორთა სადგური და 795 საბჭოთა მეურნეობა, რომელთაც სოციალისტურ შეჯიბრებაში შესანიშნავ წარმატებებს მიაღწიეს, დაშვებულია ამ გამოფენაზე—სოციალისტური მიწათმოქმედების გამარჯვებათა ამ საყოველთაო-სახალხო დათვალიერებაში მონაწილეობის მისაღებად.

დღის 2 საათზე დაიწყო დღესასწაული. ტრიბუნაზეა ამხ. **ვ. მ. მოლოტოვი, ა. ი. მიქოიანი, ნ. მ. შვერნიკი, გ. დიმიტროვი, ნ. ა. ბულგანინი, ა. ი. ვოზნესკი, ა. ე. ბადაევი, ვ. ვ. ვახრუშევი, ს. მ. ბუდიონი, ა. ს. შჩერბაკოვი, ემ. იაროსლავსკი, ი. ა. ბენედიქტოვი, ნ. ვ. ციცინი,** სსრ კავშირისა და რსფსრ სახკომები, სსრ კავშირისა და მოკავშირე რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების დეპუტატები.

საგამოფენო კომიტეტის თავმჯდომარემ, სსრ კავშირის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარმა ამხ. **ი. ა. ბენედიქტოვმა** მიტინგი გახსნილად გამოაცხადა და სიტყვა მისცა სსრ კავშირის საბკომსაბჭოს თავმჯდომარეს, ამხანაგ **ვ. მ. მოლოტოვს.** ჰგრიალებს მუსიკა. ოვაციები. მოედანზე ჰგუგუნებს შეძახილები „ვაშა" სოციალიზმის გამარჯვებათა დიდი ორგანიზატორის — **ლენინ-სტალინის** პარტიის პატივსაცემად, ხალხთა გენიალური ბელადის ამხანაგ **სტალინის** პატივსაცემად, მთავრობის მეთაურის ამხანაგ **მოლოტოვის** პატივსაცემად.

ამხანაგ **მოლოტოვის** სიტყვა არაერთგზის იყო შეწყვეტილი მჭუხარე ტაშით. ტაში სწვდებოდა უზარმაზარი მოედნის კიდით-კიდეს. როცა ამხანაგმა მოლოტოვმა დაასრულა თავისი სიტყვა, ერთი გრძნობით გატაცებულმა ათასობით ადამიანებმა დაიწყეს „ინტერნაციონალის" მღერა.

2 საათსა და 45 წუთზე ამხანაგმა მოლოტოვმა საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის საბკომსაბჭოს დავალებით სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო 1939 წლის გამოფენა გახსნილად გამოაცხადა. „ინტერნაციონალის" ჰანგებში მთავარ პავილიონზე ნელნელა აფრიალდა ალისფერი დროშა. ერთდროულად დროშები აფრიალდა ყველა პავილიონზე.

— მობრძანდით, სტუმრებო, დაიწყო გამოფენის დათვალიერება, — გამოაცხადა ამხანაგმა ბენედიქტოვმა. პირველი დამთვალიერებლები გაეშურნენ პავილიონის კარებისაკენ. ამხანაგმა მოლოტოვმა გადასჭრა ლენტი მთავარი პავილიონის მესავალთან და პირველმა დამთვალიერებლებმა დაიწყეს შესანიშნავი მოგზაურობა ჩვენს საუცხოო და თვალუწვდენელ ქვეყანაში, რომელიც გადაჰიმღულია მკაზუნგარე სუბტროპიკებიდან ყინულოვანი ოკეანის ნაპირებამდე. (საკდესი).

გამოფენის გახსნის წინ

მოსკოვი, 1 აგვისტო (ბილდაპარატით ჩვენი საკ. კორ.) გუშინ, სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის გახსნის წინ, საქართველოს პავილიონი ინახულეს გამოფენის დასათვალიერებლად მოსულმა ამხანაგებმა **მოლოტოვმა, მიქოიანმა, კაგანოვიჩმა.** მათ თან ახლდათ მთავარი საგამოფენო კომიტეტის თავმჯდომარე, სსრ კავშირის მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი ამხ. **ბენედიქტოვი.** საქართველოს პავილიონში მთავრობის წევრებს შეხვდა პავილიონის დირექტორი ამხ. **ბუჯიაშვილი.**

ამხანაგებმა მოლოტოვმა, მიქოიანმა და კაგანოვიჩმა დაათვალიერეს პავილიონის სამივე დარბაზი და ორანჟერია. მათი თხოვნით მათ წარუდგინეს პავილიონის მთავარი არქიტექტორი ამხ. **ჭურდიანი** და მთავარი მხატვარი ამხ. **სიდამონ-ერისთავი.** მიმართა რა ამხ. ჭურდიანს, ამხ. მიქოიანმა სთქვა: „თქვენ შეჰქმენით ხელოვნების საუცხოო ნაწარმოები". მთავრობის წევრებმა პავილიონში 25 წუთს დაჰყვეს.

საბჭოთა მეცნიერების საპატიო ამოცანა

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენას უდავოდ უდიდესი მნიშვნელობა ექნება საბჭოთა მეცნიერების განვითარებისათვის.

სოციალისტური მინდვრებისა და საკოლმეურნეო მეცხოველეობის მოწინავე მუშაკთა მიღწევების ჩვენება ფართო შესაძლებლობას მისცემს ჩვენი ქვეყნის მეცნიერთ განაზოგადონ სტახანოვური გამოცდილება სოფლის მეურნეობაში. სოციალისტური მიწათმოქმედების ნოვატორების პრაქტიკას ძვირფასი განძი შეაქვს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებაში.

იქ, სადაც ერთპიროვნული მეურნე სდგას ასწლოვანი გამოცდილების წინაშე, რომლის იქითაც მას არ შეუძლია ნაბიჯის გადადგმა, კოლმეურნეს, რომელიც კოლექტიურ შრომაში ემყარება აგრონომიის, მტს-ების, ქიმ-ლაბორატორიების, სასუქის მრეწველობის მიღწევებს, შეუძლია განუსაზღვრელად იაროს წინ.

ისეთი ახალი აგრონომიული პროცესების მეცნიერული დამუშავება, რომლებიც შრომის მაღალ სტახანოვურ ნაყოფიერებას შეეფერება, საბჭოთა მეცნიერების საპატიო ამოცანას წარმოადგენს.

გაუმარჯოს სტახანოვური პრაქტიკისა და მოწინავე მეცნიერების ადამიანთა კავშირს, რომელთა საერთო მეცადინეობა უზრუნველჰყოფს სოციალისტური მიწათმოქმედების შემდგომს, კიდევ უფრო მაღალ აღმავლობას!

სსრ კავშირის მეცნიერებათა აკადემიის პრეზიდენტი აკადემიკოსი ვ. ლ. კომაროვი

საკდესის ცნობა

როგორც პრესა გადმოგვცემს, თემთა პალატაში წარმოთქმულ თავის სიტყვაში ა/წ. 31 ივლისს სადგრეო საქმეთა მინისტრის სპარალამენტო მოადგილემ ბ-მა ბატლერმა სთქვა, რომ ინგლისის მთავრობა ყველა ზომას იღებს სსრ კავშირსა და ინგლისს შორის არსებულ აზრთა სხვადასხვაობის ლიკვიდაციის დასაჩქარებლად; ამ აზრთა სხვადასხვაობაში მთავარია საკითხი იმის შესახებ, უნდა ხელეყოთ თუ არა ჩვენ ბალტიის სახელმწიფოთა დამოუკიდებლობა. მე თანახმა ვარ, სთქვა ბ-მა ბატლერმა, რომ ჩვენ ეს არ უნდა ჩავიდინოთ, და სახელდობრ ამ აზრთა სხვადასხვაობაში მდგომარეობს მთავარი მიზეზები მოლაპარაკების გაჭიანურების ერთერთი მიზეზი იმაში მდგომარეობს, რომ ინგლისის ფორმულა სტოვებს ასეთ საეჭვოს აგრესიისათვის.

საქართველოს პავილიონი დიდძალ ხალხს იზიდავს

(ბილდაპარატით ჩვენი სპეც. კორესპონდენტებისაგან)

გუშინ, საქართველოს პავილიონი დაათვალიერეს ამხანაგებმა კ. ე. ვოროშილოვმა, მ. მ. კაგანოვიჩმა, ემ. იაროსლავსკიმ, სტარჩენკომ.

★

მოსკოვი, 1 აგვისტო. სრულ 3 საათზე ამხანაგმა მოლოტოვმა დაამთავრა თავისი შესანიშნავი სიტყვა და სასოფლო-სამეურნეო გამოფენა გახსნილად გამოაცხადა. მთავარი პავილიონის შენობაზე აღიმართა დიდი ალისფერი დროშა, იმავე წუთში აღიმართა წითელი დროშები ყველა პავილიონების შენობებზე. გრიალებს მჭუხარე ტაში, ორკესტრი ასრულებს ინტერნაციონალს, სოციალიზმის ქვეყნის ღირსეული ადამიანები, სოციალისტური მიწათმოქმედების გმირები მხურვალედ მიესალმებიან საკოლმეურნეო წყობილების გიგანტურ გამარჯვებათა სახალხო დათვალიერების გახსნას. კოლმეურნეობათა მოედანზე, სადაც საზეიმო მიტინგი მიმდინარეობდა, იფეთქა მძლავრმა შადრევნებმა, რომლების სიმაღლე შორდებოდა პავილიონთა ცათამბჯენებს.

საქართველოს პავილიონზე დროშა აღმართა პავილიონის დირექტორმა ამხ. ვ. ბუკიაშვილმა. სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა, ორდენოსანმა აიშე გურგენიძემ გადასჭრა წითელი ლენტი და გზა გაუხსნა პავილიონში შესასვლელად მოზღვავებულ სტუმრებს. ამავე წუთში საქართველოს პავილიონის დარბაზები აავსო ზღვა ხალხმა. სტუმრები ყურადღებით ათვალიერებდნენ მრავალფეროვან და საუცხოო ექსპონატებს. სტუმრებს სტენდებთან ხვდებოდნენ და ახსნა-განმარტებას აძლევდნენ სპეციალურად გამოყოფილი ამხსნელები და საქართველოს შესანიშნავი ადამიანები, რომლებიც გუშინ ჩამოვიდნენ მოსკოვში.

პირველ სტუმართა შორის, რომლებმაც დაათვალიერეს საქართველოს პავილიონი, იყვნენ უკრაინის სოფლის მეურნეობის მოწინავე ადამიანები, რომელთაც თან ახლდა უკრაინის სახკომსაბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ამხ. სტარჩენკო.

ამავე დღეს საქართველოს პავილიონი დაათვალიერეს ამხანაგებმა: მ. მ. კაგანოვიჩმა, ემ. იაროსლავსკიმ, და სხვ. ყველა მნახველი პავილიონს მაღალ შეფასებას აძლევს, ისინი აღტაცებული არიან მზიანი საქართველოს სოციალისტური სოფლის მეურნეობის შესანიშნავი წარმატებებით, რაც საუცხოოდაა ასახული ექსპონატებში, სურათებსა და დიაგრამებში. სტუმრებზე განსაკუთრებით დიდ შთაბეჭდილებას სტოვებს პავილიონის პირველი პასაჟი, სადაც საუცხოო ორანჟერიის ფონზე დგას კაკაბაძის მიერ შესრულებული ქანდაკება „სტალინი ახალგაზრდობასთან“, ხოლო მის გვერდით — მაკეტი ისტორიული სახლისა, რომელშიც დაიბადა და ბავშვობა გაატარა დიდმა **სტალინმა.** პავილიონის გახსნიდან 3 საათის შემდეგაც კი ამ დარბაზში ტევა არ იყო. დიდძალი ხალხი ეხვეწა სიდამონ-ერისთავისა და ვეფხვაძის შესანიშნავ სურათებს, რომლებიც ასახავენ მომენტებს **სტალინის** რევოლუციური მოღვაწეობიდან საქართველოსა და ამიერ-კავკასიაში. ხალხის განუწყვეტელი ნაკადი მიედინება საქართველოს პავილიონის ბაღში, სადაც ლიმონის, მანდარინისა და ფორთოხლის ქარვისებური ნაყოფით დახუნძლულ ხეებს აღტაცებაში მოჰყავთ მნახველები. საქართველოს პავილიონის ახლოს მუსიკა განუწყვეტლივ ასრულებს შესანიშნავ სამხიარულო ნომრებს. მუსიკის ამ ტკბილ ხმებში განუწყვეტლივ მიედინებიან მოძმე საბჭოთა რესპუბლიკების მოწინავე ადამიანები.

საქართველოს მოწინავე კოლმეურნეები, რომლებიც ჩამოსული არიან გამოფენაზე, აღტაცებული არიან მოძმე რესპუბლიკათა პავილიონების სიდიადით. მათზე განსაკუთრებით დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა უკრაინის პავილიონმა და მექანიზაციის პავილიონმა.

ამავე დღეს საქართველოს პავილიონი დაათვალიერა ამხ. **კ. ე. ვოროშილოვმა.**

თათბირი საქ. აღკკ ცენტრალურ კომიტეტში

29-30 ივლისს საქ. კ. პ. (ბ) თბილისის კომიტეტის სხდომის დარბაზში ჩატარდა იმ კოლმეურნეობათა პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციების მდივნების რესპუბლიკური თათბირი, სადაც პარტიული ორგანიზაციები არ არსებობს. თათბირს დაესწრო 140 კაცი.

საქ. კ. პ (ბ) XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებათა შესახებ და იმ კოლმეურნეობათა პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციების ამოცანებზე, სადაც პარტიული ორგანიზაციები არ არსებობს, მოხსენება გააკეთა საქ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა ამხ. **კ. შეროზიამ.**

მოხსენების გარშემო გამართულ გაცხოველებულ კამათში მონაწილეობა მიიღო 31 კაცმა.

მოკამათეთა სიტყვებიდან გამოირკვა, რომ მთელ რიგ კოლმეურნეობებში კომკავშირი ღირსეულად ასრულებს პარტიის XVIII ყრილობის გადაწყვეტილებებს. ამ კოლმეურნეობებში კომკავშირი პარტის პოლიტიკის ღირსეული გამტარებელი გახდა.

— იმ 27 საკითხიდან, რომლებიც უკანასკნელი თვის განმავლობაში განვიხილეთ, — განაცხადა თავის სიტყვაში ორჯონიკიძის რაიონის სოფელ ბორითის მახარაძის სახელობის კოლმეურნეობასთან არსებული პირველადი კომკავშირული ორგანიზაციის მდივანმა ამხ. ს. ბარბაქაძემ, — 14 საკითხი სამეურნეო ხასიათისა იყო. ჩვენს მიერ დასახულ ღონისძიებათა განხორციელების საფუძველზე კოლმეურნეობა გეგმებს ვადამდე და გადაჭარბებით ასრულებს. კომკავშირელები შრომის საუკეთესო ნიმუშებს იძლევიან.

— კომკავშირის ორგანიზაცია, — ამბობს ამხ. ს. ბარბაქაძე, — არც შინასაკავშირო მუშაობას ივიწყებს. სამი კომკავშირელი აგიტატორი სისტემატიურად ატარებს საუბრებს საკოლმეურნეო ბრიგადებში. გასული წლის აგვისტოში ჩვენს ორგანიზაციას სამი წევრი ჰყავდა; ახლა მათი რიცხვი 26-მდე გაიზარდა.

ქობულეთის რაიონის სოფელ ბობუყათის მოლოტოვის სახელობის მილიონერი კოლმეურნეობის კომკავშირის ორგანიზაციის მდივანმა ამხ. უ. თამაზაშვილმა აღნიშნა, რომ კომკავშირის ორგანიზაციის ყარგი მუშაობის შედეგად აღნიშნული კოლმეურნეობა სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაში მონაწილეობს. გამოფენის მონაწილეა აგრეთვე 4 კომკავშირელი.

საქ. აღკკ ცენტრალური კომიტეტის გლეხი ახალგაზრდობის განყოფილების გამგემ ამხ. შ. დგებუაძემ აღნიშნა, რომ კომკავშირის ზოგიერთი პირველადი ორგანიზაცია ჯერ კიდევ ძველებურად მუშაობს. ხაშურის რაიონის სოფელ ტაშისკარის კოლმეურნეობის კომკავშირულ ორგანიზაციას ერთი წლის განმავლობაში ერთხელაც არ განუხილავს სამეურნეო საკითხი. აქ კომკავშირელები არა თუ მოწინავეთა რიგებში დგანან, პირიქით კუდში მისჩანჩალებენ უპარტიო ამხანაგებს.

თათბირზე სიტყვა წარმოსთქვა საქ. აღკკ ც. კ-ის მდივანმა ამხ. **ა. მირცხულავამ.**

კამათის დამთავრების შემდეგ საბოლოო სიტყვით გამოვიდა ამხ. **კ. შეროზია.**

თათბირმა მიიღო სათანადო ღონისძიებანი. (საქდესი).

კავშირგაბმულობის მუშაკთა რესპუბლიკური თათბირი

29-30 ივლისს თბილისში მიმდინარეობდა საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის რაიონული განყოფილებების უფროსთა რესპუბლიკური თათბირი.

თათბირმა მოისმინა სსრ კავშირის კავშირგაბმულობის სახალხო კომისარიატის საქართველოს სსრ რწმუნებულის ამხ. **ი. მონიავას** მოხსენება საქართველოს სსრ კავშირგაბმულობის ორგანოების მიერ 1939 წლის პირველი ნახევრის გეგმის შესრულების შედეგებზე.

მოხსენებიდან გამოირკვა, რომ კავშირგაბმულობის ზოგიერთი ორგანოები მეტად მოუქნელად მუშაობენ. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ტელეგრაფის განყოფილებების უვარგისი მუშაობა. დიპეშების დანიშნულ ადგილზე მიტანას ყველაზე მიტად აგვიანებენ თბილისის ცენტრალური ტელეგრაფი და აგრეთვე ჯავის, ყვარლის, ქუთაისის, ლენტეხის, მახარაძის, სამტრედიის, სილნაღის, ტყიბულის, ხარაგოულის, ცაგერის და ჩხარის ტელეგრაფის რაიონული განყოფილებები.

ძომხსენებელმა აღნიშნა ისიც, რომ კავშირგაბმულობის მუშაკთა შორის ჯერ კიდევ სუსტია შრომის დისციპლინა. კავშირგაბმულობის მარტო თბილისის დაწესებულებებში მიმდინარე წლის პირველ ოთხ თვეში ადგილი ჰქონია დაგვიანების 525, ხოლო სამუშაოს გაცდენის 298 შემთხვევას.

ამხ. მონიავას მოხსენების შემდეგ გაიმართა კამათი, რომელშიც მონაწილეობა მიიღეს ამხ. შავგულიძემ (თბილისის ცენტრალური ტელეგრაფი), ბახჩიევმა (სოხუმი), სანაკოევმა (სტალინირი), რამიშვილმა (მახარაძე), რევაზოვმა (თელავი), ახობაძემ (სამტრედია), ყაჭეიშვილმა (ახალქალაქი), ჭეიშვილმა (ქუთაისი), ჯავახიშვილმა (გორი) და სხვ., სულ 24 კაცმა.

თათბირის მუშაობაში მონაწილეობას ღებულობდა საქართველოს სსრ სახალხო კომისართა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ამხ. გ. **სტურუა,** რომლის შინაარსიანი სიტყვა თათბირის მონაწილეებმა დიდი ინტერესით მოისმინეს.

თათბირმა დასახა კონკრეტული ღონისძიებანი კავშირგაბმულობის ორგანოების მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესებისათვის.

ნაკისრი ვალდებულება გადაჭარბებით შესრულდა

ახიგვარა, 1 აგვისტო. ახიგვარის მიჭოიანის სახელობის ჩაის საბჭოთა მეურნეობის კოლექტივმა ნაკისრი ვალდებულება — ივლისში გეგმის ზევით 172 ტონა ჩაის მწვანე ფოთლის მოკრეფის შესახებ გადაჭარბებით შეასრულა. მოკრეფილია და სახელმწიფოს ჩაბარდა 180 ტონა ჩაის მწვანე ფოთოლი, აქედან 167 ტონა პირველი ხარისხისა.

საბჭოთა მეურნეობის დირექტორი ვ. კოხოძე

საბჭოთა კავშირის გმირის, დივიზიის მეთაურის ს. ვ. ხოლზუნოვის, მაიორ ს. ა. ჩერკასოვის, მე-3 რანგის სამხედრო ინჟინრის ა. გ. ტიტოვის და ლეიტენანტ-ინჟინერ ი. კ. კურნიშევის დაკრძალვა

31 ივლისს, დილიდან, ათასობით მოსკოველები მიდიოდნენ თავდაცვის სახალხო კომისარიატის მე-2 სახლთან, რათა გამომშვიდობებოდნენ ჰაერის მამაცი მხედრების, სოციალისტური სამშობლოს ერთგული შვილების — საბჭოთა კავშირის გმირის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატის, დივიზიის მეთაურის **ვ. ს. ხოლზუნოვის,** მაიორ **ს. ა. ჩერკასოვის,** მე-3 რანგის სამხედრო ინჟინრის **ა. გ. ტიტოვისა** და მამასახლის **ი. კ. კურნიშევის** ნეშტს, რომლებიც სამსახურებრივ მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპნენ.

...მაღალ პოსტამენტთან, რომელზედაც ცოცხალ ყვავილებს შორის დადგმულია ურნები განსვენებულთა ნეშტით, უძრავად სდგას სამხედრო ყარაული. 31 ივლისს საპატიო ყარაულის ერთერთ პირველ ცვლაში იდგნენ მუშურ-გლეხური წითელი არმიის სამხედრო-საჰაერო ძალთა უფროსი, არმიის მე-2 რანგის სარდალი **ა. დ. ლოქტიონოვი,** საბჭოთა კავშირის გმირები, დივიზიის მეთაური **დანილინი,** ბრიგადის მეთაური **ერემენკო,** ბრიგადის მეთაური **ბელიაკოვი,** ბრიგადის მეთაური **შახტი,** ბრიგადის მეთაური **ტურიანსკი** და სხვები. მოდიან წითელი არმიის ნაწილების, მოსკოვის საწარმოთა, ორგანიზაციათა და დაწესებულებათა დელეგაციები.

16 საათსა და 30 წუთზე სწყდება დარბაზში შესვლა. რჩებიან ნათესავები, ახლობლები, ამხანაგები მუშაობაში, ავიაწილების წარმომადგენლები. ახლოვდება გამოთხოვების უკანასკნელი წუთები. დარბაზში შემოდის თავდაცვის სახალხო კომისარი, საბჭოთა კავშირის მარშალი ამხ. **კ. ე. ვოროშილოვი.** იგი თავის მოადგილეებთან — არმიის პირველი რანგის სარდალ **გ. ი. კულიკთან,** საბჭოთა კავშირის მარშალ **ს. მ. ბუდიონთან,** არმიის 1-ლი რანგის კომისარ **ე. ა. შჩადენკოსთან** ერთად სამკერდო ყარაულში დგებიან. მათ სცვლიან საბჭოთა კავშირის გმირი, დივიზიის მეთაური **ი. ი.პროსკუროვი,** კორპუსის კომისარი **ა. ი. ზაპოროჟეცი,** კორპუსის კომისარი **რ. პ. ხმელნიცკი** და დივიზიის კომისარი **ფ. ფ. კუზნეცოვი.**

მუსიკა უკრავს სამგლოვიარო მარშს, ამხანაგები **ვოროშილოვი, კულიკი, ბუდიონი, შჩადენკო, პროსკუროვი, ზაპოროჟეცი, ხმელნიცკი** ასწევენ კატაფალკს ვ. ს. ხოლზუნოვის ნეშტითურთ. თანამებრძოლებსა და მეგობრებს გამოაქვთ ურნები ს. ა. ჩერკასოვის, ა. გ. ტიტოვისა და ი. კ. კურნიშევის ნეშტით.

სამგლოვიარო პროცესიამ ჩაუარა კრემლს, გაიარა სანაპირო ჭუჩის გასწვრივ, კრაპოტკინის ჭუჩით და გაემართა ნოვო-დევიჩის სასაფლაოსაკენ. წინ მიაქვთ უამრავი გვირგვინი, მათ შორის გვირგვინები საბჭოთა კავშირის მარშლის კ. ე. ვოროშილოვისაგან, თავდაცვის სახალხო კომისარიატისაგან, მუშურ-გლეხური წითელი არმიის წამხედრო საჰაერო ძალთა სამხედრო საბჭოსაგან და სხვ.

19 საათზე ნოვო-დევიჩის სასაფლაოზე გაიმართა სამგლოვიარო მიტინგი. მიტინგი გახსნა მოსკოვის სამხედრო ოლქის სამხედრო-საჰაერო ძალთა უფროსმა, საბჭოთა კავშირის გმირმა, ბრიგადის მეთაურმა **ა. ტ. ერემენკომ.**

გულთბილი გამოსათხოვარი სიტყვით გამოვიდა მუშურ-გლეხური წითელი არმიის სამხედრო-საჰაერო ძალთა და საბჭოთა კავშირის გმირთა სახელით სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი, საბჭოთა კავშირის გმირი, ბრიგადის მეთაური ამხ. **ბელიაკოვი.** იმ ნაწილის მეთაურთა, პოლიტმუშაკთა და მებრძოლთა სახელით, რომელშიც ჰაერის ოთხი გმირი მსახურობდა, სამგლოვიარო მიტინგზე გამოვიდა ბრიგადის კომისარი ამხ. **იზოტოვი.** ვ. ს. ხოლზუნოვის მეგობართა სახელით სიტყვა წარმოსთქვა პაიორმა ამხ. **გუსევმა.**

იმ მომენტში, როდესაც ამხ. ბელიაკოვმა თავისი სიტყვა დაიწყო ნოვო-დევიჩის სასაფლაოს თავზე გამორძა სწრაფმავალ ყუმბარმაძყორცნთა და ავიაგამანადგურებელთა ესკადრილია. საბრძოლო მწყობრით გაიქროლეს თავიანთი მრისხანე მანქანებით მფრინავებმა, რომლებიც ამხანაგებს ემშვიდობებოდნენ.

მუსიკა უკრავს სამგლოვიარო მარშს, რასაც სცვლის „ინტერნაციონალი“. ურნები საბჭოთა კავშირის გმირის ვ. ს. ხოლზუნოვის, მაიორ ა. ს. ჩერკასოვის, მე-3 რანგის სამხედრო ინჟინრის ა. გ. ტიტოვის და მამასახლის ი. კ. კურნიშევის ნეშტითურთ სასაფლაოს კედელში ჩაჰკირეს. გაისმის თოფის სამკერდო სალუტი. (საკდესი).

უცხოეთის არმიების წარმომადგენელთა სამძიმარი საბჭოთა კავშირის გმირის, დივიზიის მეთაურის ვ. ს. ხოლზუნოვისა და მისი ეკიპაჟის დაღუპვის გამო

საბჭოთა კავშირის გმირის, დივიზიის მეთაურის **ვ. ს. ხოლზუნოვის,** მაიორ **ს. ა. ჩერკასოვის,** მე-3 რანგის სამხედრო ინჟინრის **ა. გ. ტიტოვისა** და მამასახლის **ი. კ. კურნიშევის** ტრაგიკულად დაღუპვასთან დაკავშირებით, 31 ივლისს სსრ კავშირის თავდაცვის სახალხო კომისარიატს ეწვივნენ და სამძიმარი გამოუცხადეს: ბულგარეთის არმიის სახელით—ბულგარეთის სამხედრო ატაშემ პოდპოლკოვნიკმა ჩილინგიროვმა, პოლონეთის არმიის სახელით—პოლონეთის სამხედრო ატაშის თანაშემწემ მაიორმა მალეცისკიმ.

ამას გარდა, სსრ კავშირის თავდაცვის სახალხო კომისარიატმა მიიღო სამძიმარი საფრანგეთის სამხედრო ატაშის გენერალ პალასისაგან, საფრანგეთის სამხედრო საჰაერო ატაშის პოდპოლკოვნიკ ლუგისაგან, საფრანგეთის სამხედრო ატაშის თანაშემწის მაიორ აბრაამისაგან და თურქეთის სამხედრო ატაშის პოდპოლკოვნიკ თურქმენისაგან.

მფრინავ მ. ი. ალექსეევის დაღუპვა

მოსკოვი, 31 ივლისი (საკდესი). 27 ივლისს სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს დაიღუპა გამოჩენილი მფრინავი მიხეილ იულიანის-ძე **ალექსეევი.**

○

მიხეილ იულიანის-ძე დაიბადა 1903 წელს მასწავლებლის ოჯახში. 1920 წელს საშუალო სკოლის დამთავრების შემდეგ იგი მოხალისედ შევიდა მუშურ-გლეხური წითელი არმიის რიგებში. 1925 წელს მან დაამთავრა მფრინავთა სკოლა. 1933-35 წლებში ამხ. ალექსეევი მსახურობს წითელ არმიაში მფრინავად და უჭირავს მეთაურის მთელი რიგი თანამდებობანი. 1935 წლიდან მიხეილ იულიანის-ძე მუშაობს ქარხანაში გამომცდელ მფრინავად.

ამხ. ალექსეევი ერთერთი პირველი იყო იმ საბჭოთა მფრინავებს შორის, რომლებმაც შეუპოვრად დაიწყეს მუშაობა სიმაღლეზე ფრენის ტექნიკის დარგში. 1937 წლის სექტემბერში მან დაამყარა 1.000 კილოგრამი სასარგებლო ტვირთით სიმაღლეზე ფრენის მსოფლიო რეკორდი. ამ გაფრენის შემდეგ ამხ. ალექსეევმა ამხანაგ **სტალინისაგან** მიიღო მისალმება, რამაც უდიდესი ენერგია შეჰმატა მფრინავს ახალი საგმირო საქმეების შესასრულებლად.

○

მ. ი. ალექსეევის დაკრძალვა მოხდება 4 აგვისტოს 18 საათზე ნოვო-დევიჩის სასაფლაოზე.

სპორტის ოსტატის პუშკინის წარმატება

ტულა, 31 ივლისი (საკდესი). გუშინ რკინიგზის ტრანსპორტის სრულიად-საკავშირო დღის აღსანიშნავად საზოგადოება „პიშჩევიკის“ ახალ ტრეკზე გაიმართა ველომარული. მასში მონაწილეობა მიიღო ქალაქის 47 საუკეთესო ველომემარულემ.

სპორტის ოსტატმა **პუშკინმა** ადგილიდან 15 კილომეტრი დისტანციის გარბენაში შესანიშნავ წარმატებას მიაღწია, გაიარა რა ეს დისტანცია 22 წუთსა და 49,1 წამში. მან გადაჰარბა ამხ. ბუკრეევის საკავშირო რეკორდს, რომელიც დაყარებულ იქნა შარშან.

ა. ზვერევი

სსრ კავშირის ფინანსთა სახალხო კომისარი

მესამე ხუთწლედის სესხი

(მეორე წლის გამოშვება)

სახალხო მეურნეობის განვითარების მესამე ხუთწლიანი გეგმა, რომელიც მიიღო პარტიის XVIII ყრილობამ, წარმოადგენს კომუნისტური საზოგადოების მშენებლობის დიად პროგრამას. კაპიტალური მშენებლობის ოდენობით, სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის ზრდის ტემპებით, მოსახლეობის მატერიალური კეთილდღეობის ამაღლებისა და მშრომელთა კულტურულ-ტექნიკური დონის ამაღლებით მესამე სტალინური ხუთწლედის გეგმა სავსებით შეესაბამება განვითარების იმ ახალ ხანას, რომელშიც შევიდა ჩვენი ქვეყანა, — უკლასო სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობის დამთავრებისა და სოციალიზმიდან კომუნიზმში თანდათანობით გადასვლის ხანას.

საკმარისია გავიხსენოთ მესამე ხუთწლიანი გეგმის ძირითადი დავალებანი, რომ თვალსაჩინოდ წარმოვიდგინოთ, თუ რა გიგანტურ ნაბიჯს გადასდგამს წინ ჩვენი ქვეყანა.

სსრ კავშირის მთელი მრეწველობის პროდუქციის მოცულობა უნდა გაიზარდოს 1937 წლის 95,5 მილიარდი მანეთიდან 184 მილიარდ მანეთამდე 1942 წელს, ე. ი. 92 პროცენტით.

სამრეწველო პროდუქციის მატება მესამე ხუთწლედში შეადგენს (1926 — 1927 წლ. ფასებში) 88,5 მილიარდ მანეთს, რაც მნიშვნელოვნად აღემატება ერთად აღებული პირველი ორი ხუთწლედის პროდუქციის მატებას. ამ გეგმის შესრულების დროს ჩვენში სამრეწველო პროდუქციის წარმოება 15-ჯერ და უფრო მეტად გადააჭარბებს ომის წინადროინდელი პროდუქციის წარმოებას.

სოფლის მეურნეობის პროდუქცია 1937 წლის 20,1 მილიარდი მანეთიდან (1926 — 1927 წლ. ფასებში) გაიზრდება 30,5 მილიარდ მანეთამდე 1942 წელს, ე. ი. 52 პროცენტით.

კაპიტალური მშენებლობის მოცულობა მთელ სახალხო მეურნეობაში განსაზღვრულია 192 მილიარდი მანეთის რაოდენობით, ნაცვლად 114,7 მილიარდი მანეთისა, რომელიც დაბანდებულია კაპიტალურ მშენებლობაში მეორე ხუთწლედის განმავლობაში. ახალ და რეკონსტრუირებულ საწარმოთა ღირებულება, რომლებიც ამუშავდება მესამე ხუთწლედში, შეადგენს 193 მილიარდ მანეთს, ნაცვლად 103 მილიარდი მანეთისა მეორე ხუთწლედში.

სახალხო მოხმარება სსრ კავშირში გაიზრდება ერთნაბევარჯერ და უფრო მეტად, ხოლო ქალაქისა და სოფლის მშრომელთა კულტურულ-საყოფაცხოვრებო მომსახურებაზე (სოციალური დაზღვევა, განათლება, ჯანმრთელობის დაცვა და სხვ.) სახელმწიფოს მიერ გაწეული ხარჯები 1937 წლის 30,8 მილიარდი მანეთიდან გაიზრდება 53 მილიარდ მანეთამდე 1942 წელს. სახალხო შემოსავალი, რომელიც წარმოადგენს ქვეყნის მთელი შრომისუნარიანი მოსახლეობის შრომის შედეგს, გაიზრდება 80 პროცენტით — 1937 წლის 96 მილიარდი მანეთიდან 174 მილიარდ მანეთამდე 1942 წელს.

ასეთი გრანდიოზული გეგმის განსახორციელებლად სახელმწიფომ უნდა მოახდინოს უდიდესი თანხების მობილიზაცია. მუშათა და გლეხთა სოციალისტური სახელმწიფო ვერ მიმართავს სახსრების გამონახვის ისეთ წყაროებს, რომლებსაც მიმართავენ კაპიტალისტური ქვეყნები. კაპიტალისტური ქვეყნები აწარმოებენ მოსახლეობიდან სახსრების ამოჭრაჭას მშრომელთათვის დიდი გადასახადებისა და ბეგარის დაკისრებით. ისინი მიმართავენ დიდ საგარეო სესხებს, რომელთა გადახდის მთელი სიმძიმე აწვება მშრომელებს. ისინი სძარცვავენ კოლონიებს, იპყრობენ სხვის მიწებს და ამით ცდილობენ დაფარონ თავიანთი განუწომელად მზარდი ხარჯები ომების მომზადებისა და წარმოებისათვის, არმიის, პოლიციის, ეკლესიის და სახელმწიფო ჩინოვნიკურ-ბიუროკრატიულ აპარატის შესანახად.

პირველი იმპერიალისტური ომის დროიდან კოლოსალურად გაიზარდა მთავარი კაპიტალისტური ქვეყნების დავალიანება ახალ-ახალ სესხების გამოშვებასთან დაკავშირებით, რომლებსაც არასაწარმოო დანიშნულება აქვთ. მაგალითად, ინგლისის სახელმწიფო ვალმა 1938 წელს მიაღწია 8,1 მილიარდ გირვანქა სტერლინგს, ნაცვლად 1913 წლის 0,7 მილიარდი გირვანქა სტერლინგისა. ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო ვალი 1913 წლის 1,2 მილიარდი დოლარიდან გაიზარდა 37,2 მილიარდ დოლარამდე 1938 წელს; გერმანიისა — 4,1 მილიარდი მარკიდან 38 მილიარდ მარკამდე; იტალიისა — 15,1 მილიარდი ლირიდან 200 მილიარდ ლირამდე; იაპონიისა—2,6 მილიარდი იენიდან 15 მილიარდ იენამდე და სხვ.

სულ სხვა მდგომარეობაა სსრ კავშირში, საბჭოთა სახელმწიფო არ მიმართავს კაბალურ საგარეო სესხებს. საბჭოთა სახელმწიფო საუცხოოდ სარგებლობს გეგმიანი სოციალისტური მეურნეობის უყველა უპირატესობით. მეურნეობის სოციალისტური სისტემა შესაძლებლობას აძლევს საბჭოთა სახელმწიფოს თავი მოუყაროს სახელმწიფოს განკარგულებაში უზარმაზარ სახსრებს, რომლებიც ჭარბად ფარავენ ინდუსტრიის, სოფლის მეურნეობის, ქვეყნის თავდაცვის მოთხოვნილებებს, და ამავე დროს უზრუნველჰყოფენ მშრომელთა კულტურის აყვავებას და მატერიალური კეთილდღეობის აღმავლობას; წლითიწლობით იზრდება სოციალისტური მრეწველობის პროდუქცია, იზრდება საქონელბრუნვა და ამის შესაბამისად მტკიცდება საბჭოთა ფინანსები.

საეჭვოა, რომ ახლა არსებობდეს თუნდაც ერთი კაპიტალისტური ქვეყანა, რომელსაც უდეფიციტო ბიუჯეტი ჰქონდეს. ბიუჯეტის დეფიციტი კაპიტალისტური ქვეყნების ფინანსთა ქრონიკული სენი გახდა.

ერთადერთი ქვეყანა, რომელმაც უკვე მრავალი წლის განმავლობაში არ იცის დეფიციტი თავის ბიუჯეტში, — ეს არის სსრ კავშირი. ეს არის შედეგი საბჭოთა ხელისუფლების სწორი ლენინურ-სტალინური ფინანსური პოლიტიკისა, რომელიც მიმართულია სოციალისტური მეურნეობის მძლავრი განვითარებისაკენ და განუყრელად დაკავშირებულია ხალხის კეთილდღეობის განუხრელ აღმავლობასთან.

მეორე ხუთწლედის განმავლობაში სსრ კავშირის შემოსავალმა სახელმწიფო ბიუჯეტით გადააჭარბა გასაგალს 13,3 მილიარდი მანეთით.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მესამე სესიამ, რომელიც მაისში მიმდინარეობდა, მიიღო სსრ კავშირის 1939 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტი. ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილი დამტკიცებულია 156.097.829 ათასი მანეთის რაოდენობით, ხოლო საგასავლო ნაწილი — 153.447.829 ათასი მანეთის რაოდენობით, ე. ი. შემოსავალი აღემატება გასავალს 650 მილიონი მანეთით.

რას ემყარება სსრ კავშირის 156-მილიარდიანი საშემოსავლო ბიუჯეტი?

იგი უწინარეს ყოვლისა ემყარება ჩვენი სახალხო მეურნეობის სოციალისტურ დაგროვებას — სოციალისტური მრეწველობიდან, ტრანსპორტიდან, სოფლის მეურნეობიდან და ვაჭრობიდან შემოსულ თანხებს. შემოსავლის წყაროები იძლევიან საბჭოთა სახელმწიფოს ბიუჯეტში შემოსული ყველა თანხების 9/10-ს. მოსახლეობისათვის შეწერილი გადასახადები კი შეადგენენ ბიუჯეტის საშემოსავლო ნაწილის უმნიშვნელო წილს — შემოსავლის მთელი თანხის 4 პროცენტამდე.

მომჭირნეობის რეჟიმის დაცვა, ბრძოლა უყაირათობის ყოველგვარ გამოვლინებასთან, საწარმოთა შემოსავლიანობის გადიდება, სამრეწველო პროდუქციის ზრდა და საქონელბრუნვის ამასთან დაკავშირებული გაფართოება, ხალხის ცხოვრების მატერიალური დონის საერთო აღმავლობა, — აი რა უდევს საფუძვლად საბჭოთა ხელისუფლების საფინანსო პოლიტიკას, აი რა უზრუნველჰყოფს არა მარტო ჩვენი ბიუჯეტის უდეფიციტობას, არამედ გასავალთან შედარებით შემოსავლის სისტემატურ სიჭარბეს.

საბჭოთა სახელმწიფოს შემოსავლის სერიოზულ წყაროს წარმოადგენენ სახელმწიფო სესხები. პირველი ხუთწლედის განმავლობაში სახელმწიფო სესხებმა სახელმწიფოს მისცეს 5,8 მილიარდი მანეთი, მეორე ხუთწლედის განმავლობაში — 18,8 მილიარდი მანეთი. 1938 წელს შემოვიდა კიდევ 5,4 მილიარდი მანეთი. ეს იყო დიდი დახმარება სოციალისტური მშენებლობის საჭიროებათვის. მიმდინარე წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია შემოსავალი იმ სახელმწიფო სესხებიდან, რომლებიც მოსახლეობაში ხელმოწერით ვრცელდება, 5.850 მილიონი მანეთის რაოდენობით.

გაუვალი უფსკრულია ჩვენს სესხებსა და კაპიტალისტური ქვეყნების სესხებს შორის. იქ, კაპიტალიზმის ქვეყნებში, სესხები წარმოადგენს უწინარეს ყოვლისა საბიუჯეტო დეფიციტის დაფარვის საშუალებას განსაკუთრებით ფაშისტური აგრესიის ქვეყნებში. ფაშისტური სახელმწიფოები — გერმანია, იტალია, იაპონია — უკვე რამდენიმე წლის განმავლობაში აწარმოებენ ყაჩაღურ ომებს, რომლებმაც დააცალიერა სახელმწიფო ხაზინა და გაღატაკებამდე და გაჩანაგებამდე მიიყვანა ხალხის მასები. ასეთ პირობებში ყოველი ახალი სესხი წარმოადგენს კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელთათვის ახალ ტვირთს, მოაქვს მათთვის ახალი გაჭირვება და უბედურება.

საბჭოთა სესხები — ეს სახელმწიფო შემოსავლის წყაროა, რომელსაც უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობა აქვს. სესხში მონაწილეობით ჩვენი ქვეყნის თვითეული მოქალაქე მიისწრაფვის გამოხატოს თავისი მზზნებარე პატრიოტიზმი, თავისი უსაზღვრო ერთგულება კომუნიზმის საქმისადმი, თავისი უსაზღვრო ნდობა საბჭოთა მთავრობისადმი და ლენინ-სტალინის დიადი პარტიისადმი.

თვით ხასიათი ჩვენი სესხების განაწილებისა სრულიად უმაგალითოა და შეუძლებელია კაპიტალისტურ სამყაროში. გამოქვეყნდება თუ არა ცნობა ახალი სესხის გამოშვების შესახებ, მაშინვე ფაბრიკებსა და ქარხნებში, მაღაროებსა და სამადნოებში, კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებში, მტკებში, რკინიგზის ტრანსპორტზე იკრიბება ხალხმრავალი მიტინგები. იხილავენ ქვეყნის სამეურნეო მდგომარეობას, აჯამებენ წარმატებებსა და მიღწევებს, სახავენ უახლოეს სახალხო-სამეურნეო ამოცანებს, და იქვე იწყებენ სესხზე ხელმოწერას. ეს ტრადიციად იქცა ჩვენს ქვეყანაში.

საბჭოთა სესხები მასობრივი, საყოველთაო-სახალხო სესხებია. მეორე ხუთწლედის სესხზე (პირველი წლის გამოშვება), რომელიც გამოშვებულ იქნა 1933 წელს, ხელი მოაწერა 40 მილიონმა კაცმა 3 მილიარდ მანეთზე მეტი რაოდენობით.

მესამე ხუთწლედის სესხზე, რომლის პირველი გამოშვება შესდგა გასულ წელს, ხელი მოაწერა 50 მილიონზე მეტმა კაცმა. სესხი გამოშვებულ იქნა 5 მილიარდი მანეთის რაოდენობით, ფაქტიურმა ხელმოწერამ კი 5.887,4 მილიონი მანეთი შეადგინა. ამაში თავი იჩინა არა მარტო საბჭოთა მოქალაქეების პოლიტიკური აქტივობისა და შეგნებულობის ზრდამ, არამედ მოსახლეობის მატერიალური კეთილდღეობის აღმავლობამაც, მისი შეძლებულობის ზრდამ.

ამჟამად საბჭოთა მთავრობამ გამოუშვა ახალი სესხი—მესამე ხუთწლედის სესხი (მეორე წლის გამოშვება) 6 მილიარდი მანეთის რაოდენობით, ე. ი. ერთი მილი

სოციალისტური მეურნეობის გაძლიერებათა დათვალიერება

საქართველოს ციტრუსები

ასობით მანდარინის, ლიმონის, ფორთოხლის, გრეიპფრუტის, კინკანის, და ციტრონის მსხმოიარე მცენარეები და მათი სურნელოვანი ნაყოფი ამშვენებენ საქართველოს პავილიონს სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე. ისინი მოსკოვს გაგზავნეს საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა, რომ ქვეყანას უჩვენონ თავიანთი სიმდიდრე, თავიანთი დოვლათი.

ციტრუსების მაღალი მოსავლისათვის ბრძოლაში მოპოვებული წარმატებისათვის საქართველოდან სრულიად - საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე 188 მოწინავეა დამტკიცებული. გამოფენის მონაწილეთა მიერ გაგზავნილი ექსპონატები სწორად ასახავენ იმ დიდი შეშაობის შედეგებს, რაც ხალხთა საყვარელი ბელადის ამხანაგ **სტალინის** მითითებათა შესასრულებლად ციტრუსოვანთა მეურნეობის აყვავებისა და გაფურჩქნისათვის საქართველოს კოლმეურნეებმა, საბჭოთა მეურნეობების მუშებმა და სპეციალისტებმა გასწიეს.

ციტრუსოვანთა ფართობი, მიუხედავად იმისა, რომ ამ კულტურას საქართველოს შავი ზღვის სანაპიროებზე ორასი წლის ისტორია აქვს, საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე 400 ჰექტარს არ აღემატებოდა და ისიც სხვადასხვა მავნებელების გავრცელების გამო განადგურებამდე იყო მისული. მანდარინი, ლიმონი და ფორთოხალი, ახლა რომ ფართო მოხმარების საგნად არის გადაქცეული, მაშინ მხოლოდ წარჩინებული წოდების წარმომადგენლთათვის იყო ხელმისაწვდომი.

ციტრუსოვანი კულტურების განვითარების მტკიცე საფუძველი მხოლოდ საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების შემდეგ ჩაეყარა. ამჟამად ციტრუსებს 16.027 ჰექტარი ფართობი უჭირავს. მარტო უკანასკნელი 11 წლის განმავლობაში საქართველოში 15.431,5 ჰექტარი ციტრუსი გაშენდა, 38,5-ჯერ მეტი, ვიდრე მთელი ორი საუკუნის მანძილზე ერთად.

საქართველოს ბოლშევიკები წარმატებით ასრულებენ საკ. კ. პ. (ბ) ც. კ-ის და სსრ კავშირის სახკომსაბჭოს გადაწყვეტილებას შავი ზღვის სანაპიროებზე 1940 წლისათვის ციტრუსოვანთა საერთო ფართობის 20.000 ჰექტარამდე აყვანის შესახებ. უკანასკნელი 4 წლის მანძილზე კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა შეჰქმნეს ციტრუსოვანთა კულტურის მტკიცე სანერგე მეურნეობა, რომლის ფართობი 1935 წლის 103 ჰექტარიდან ამჟამად 535 ჰექტარამდე არის აყვანილი.

გონიოს, კოხორას, ურეკის საბჭოთა მეურნეობებმა, შრომის, მერიის (მახარაძის რაიონი) ულიანოვკის (ქობულეთის რაიონი) კოლმეურნეობებმა და სხვებმა, რომლებიც მონაწილეობას იღებენ გამოფენაში, ფართობის ზრდასთან ერთად თვალსაჩინოდ გაადიდეს ციტრუსოვანი კულტურების მოსავლიანობა.

1924 წელს მანდარინის თვითეულ ხეზე რესპუბლიკაში საშუალოდ 20-25 ცალი ნაყოფი იქნა მიღებული, 1928 წელს 72 ცალი. შარშან კი, მიუხედავად დიდი გვალვებისა, რამაც ცუდი გავლენა მოახდინა მოსავლიანობაზე, ციტრუსოვანთა თვითეულ ხეზე მიღებულ იქნა საშუალოდ 270 ცალი ნაყოფი. ახლა ჩვენში ცოტა როდია ციტრუსოვანთა ისეთი მცენარეები, რომლებიც წლიურად 2.500-3000 ცალ და კიდევ მეტ ნაყოფს იძლევიან.

1930 წელს საქართველოში სულ 7.608.900 ცალი მანდარინი დამზადდა, შარშან 250.337.900, მიმდინარე წელს კი უნდა დამზადდეს ნახევარი მილიარდი ცალი, ხოლო რამდენიმე წლის შემდეგ, როდესაც მანდარინის, ლიმონის, ფორთოხლის და გრეიპფრუტის ახალგაზრდა ხეები გაიზრდებიან ისინი 2 მილიარდზე მეტ ნაყოფს მოგვცემენ.

„ქართველმა კომუნისტებმა ამხანაგ ლავრენტი ბერიას მეთაურობით საუცხოო მუშაობა ჩაატარეს დასავლეთ საქართველოში, სადაც უკვე ახლა ცალკეული კუთხეები კალიფორნიაზე უკეთესია, და შორს არ არის ის დრო, როდესაც ჩვენ გვექნება ჩვენი საბჭოთა კალიფორნია, ამერიკულზე უკეთესი“ (**ა. მიქოიანი**).

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე ამის საუკეთესო დადასტურებას წარმოადგენს.

ნორჩი ნატურალისტები, სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილენი ლანჩხუთის რაიონიდან (მარცხნიდან მარჯვნივ): **ჰიჰიკო** და **გიორგი მითაიშვილები** (სოფ. სუფსა) და **მ. სარჯველაძე** (სოფ. ჩიბათი).

აჭარა სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე

ქაართული ჩაი

ვ. გოგოლიშვილი
აჭარის ასსრ მიწათმოქმედების სახალხო კომისარი.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის საქართველოს **პავილიონში** ჩაის კულტურას სათანადო ადგილი აქვს დათმობილი. გამოფენის დამთვალიერებელნი იქ თვალწათლივ ნახავენ ჩაის ხავერდოვან პლანტაციებს და ამ ძვირფასი კულტურიდან მიღებულ მაღალხარისხოვან მზა პროდუქციას. ქვეყანა გაეცნობა ჩაის მოწინავე კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მდიდარ გამოცდილებას, „აღმოსავლური ხალიჩის ოსტატთა“ მუშაობის შედეგებს და იმ წარმატებებს, რომლებსაც ქართველი ხალხის საამაყო შვილის ამხანაგ **ლ. ბერიას** ყოველდღიური ხელმძღვანელობით ორდენოსანი საქართველოს ბოლშევიკებმა მიაღწიეს.

რევოლუციამდელ საქართველოში სულ 900 ჰექტარამდე ჩაი იყო გაშენებული, რაც წლის განმავლობაში მხოლოდ 100-120 ათას კილოგრამ მდარე ხარისხოვან პროდუქციას იძლეოდა.

ახლა კი ჩაის პლანტაციებს 45.000 ჰექტარამდე ფართობი უჭირავს. ამ პლანტაციებიდან შარშან სახელმწიფოს ჩაბარდა 35.366.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი; მიმდინარე წელს კი დამზადებული იქნება 43.100.000 კილოგრამი.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე საქართველოში მხოლოდ სამი პატარა და კუსტარულად მოწყობილი ჩაის ფაბრიკა არსებობდა, ახლა კი უკანასკნელი ტექნიკის მიხედვით მოწყობილი 36 ფაბრიკაა.

საქართველოს კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობების მუშებმა ჩაის კულტურის აგროტექნიკის დაუფლების შედეგად თვალსაჩინო წარმატებანი მოიპოვეს მოსავლიანობის გადიდებისა და პროდუქციის ხარისხის გაუმჯობესების საქმეში. რევოლუციამდე ჩაის მოსავლიანობა ჰექტარზე 400 კილოგრამს არ აღემატებოდა, შარშან კი მთელს რესპუბლიკაში მიღებულ იქნა საშუალოდ ჰექტარზე 2.186 კილოგრამი.

მთელმა რიგმა კოლმეურნეობებმა მთავარი საგამოფენო კომიტეტის მიერ დაწესებულ 2.200 კილოგრამის ნაცვლად ჰექტარზე საშუალოდ 3.000-4.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მიიღეს, ცალკეულმა კოლმეურნეობებმა და ბრიგადებმა კიდევ უფრო მეტი. მაგალითად, გამოფენის მონაწილემ, ქობულეთის რაიონის სოფ. დაგვის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობამ, სოფ. აჭყვის კოლმეურნეობა „წითელმა ოქტომბერმა“ და სხვებმა ჩაის სარეკორდო მოსავალი — ჰექტარზე 7.000 კილოგრამი მიიღეს. ზუგდიდის რაიონის სოფ. ინგირის სტახანოველმა კოლმეურნემ ქიონია სარსანიამ მასზე მიმაგრებულ ნაკვეთიდან ჰექტარზე 10.000 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოიყვანა, ხოლო სალიბაურის საბჭოთა მეურნეობაში მ. ჩაბანიუკის რგოლმა—9.033 კილოგრამი.

ჩაის პლანტაციების ასობით და ათასობით სტახანოველები შრომის ნაყოფიერების ზრდის შესანიშნავ წარმატებებს იძლევიან. მათ შორის განსაკუთრებით გამოირჩევიან გამოფენის მონაწილენი უშა ახუბა, ცაცა ქარდავა, ჟონა კილაძე, ხატიჯე კაკაბაძე, ციცინო თევზაძე, დუშა ქვაჩახია, ვალენტინა შეროზია, გოგოშა შარტავა, აიშე გურგენიძე.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მთავარი კომიტეტის მიერ ჩაის კულტურის სახით საქართველოდან სულ 468 მონაწილეა დამტკიცებული.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილენი აჭარიდან (მარცხნიდან მარჯვნივ): **აიშე მოწყობილი, ხატიჯე კაკაბაძე** და **არონ კიტია.**
ფოტო რ. აკოფოვისა.

აჭარის ასსრ რესპუბლიკის კოლმეურნეობები და საბჭოთა მეურნეობები სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენას დიდი წარმატებით ხვდებიან.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე აჭარიდან დაშვებულია 406 მონაწილე: კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები, ბრიგადები და სოფლის მეურნეობის მოწინავენი. მათ შორის 131 მონაწილე ბათუმის რაიონიდანაა, 245 — ქობულეთის რაიონიდან, დანარჩენები კი ქედისა და ხულოს რაიონებიდან. ისინი გამოფენაზე მონაწილეობას ძირითადად ჩაისა და ციტრუსების დარგში მიღწეული წარმატებებით ღებულობენ. ეს გასაგებია, რადგან აღნიშნული კულტურები ბედნიერი საბჭოთა აჭარის კოლმეურნეთა შეძლებულ ცხოვრების დაუშრეტელ წყაროს წარმოადგენენ.

მოწინავე კოლმეურნეობებმა, ბრიგადებმა, რგოლებმა და ცალკე სტახანოველებმა, რომლებიც საუკეთესოდ დაეუფლნენ აგროტექნიკას, არა მარტო მთლიანად, არამედ დიდი გადაჭარბებითაც შეასრულეს გამოფენაში მონაწილეობისათვის დაწესებული პირობები. მაგალითად, ქობულეთის რაიონის სოფელ დაგვის ვოროშილოვის სახელობის კოლმეურნეობიდან გამოფენაში მონაწილეობის უფლება თვრამეტივე ბრიგადამ მოიპოვა. კერძოდ, ამ კოლმეურნეობის ი. სტილიდის ბრიგადამ მთავარი საგამოფენო კომიტეტის მიერ დაწესებული 2.750 კილოგრამის ნაცვლად ჰექტარზე საშუალოდ 5.307 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოიყვანა, დ. ფოკიდის ბრიგადამ — 5.000 კილოგრამი და სხვ.

სოფ. აჭყვის კოლმეურნეობა „წითელმა ოქტომბერმა“ ორი უკანასკნელი წლის განმავლობაში ჰექტარზე საშუალოდ 2.200 კილოგრამის ნაცვლად 4.117 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მიიღო. ხრისტო მერკიდის ბრიგადამ ჩაის მოსავალი ჰექტარზე 5.377 კილოგრამამდე აიყვანა, ხოლო ცალკეულ ნაკვეთზე მიიღო 7.000 კილოგრამი და კიდევ მეტი.

ციტრუსების დარგში ყველაზე კარგ მაჩვენებლებს მიაღწიეს ქობულეთის რაიონის სოფ. ულიანოვკის კალინინის სახელობის კოლმეურნეობამ და გონიოს საბჭოთა მეურნეობამ, რომლებიც გამოფენაზე დაშვებული არიან ფართო ჩვენებით. გონიოს საბჭოთა მეურნეობამ 1937-1938 წლებში მარტო ლიმონის თვითეულ ხეზე მიიღო საშუალოდ 1.120 ცალი ნაყოფი, სამჯერ მეტი, ვიდრე გამოფენაში მონაწილეობის პირობები ითვალისწინებდა. კალინინის სახელობის კოლმეურნეობამ კი 350 ცალის ნაცვლად მანდარინის თვითეულ ხეზე კი 1.150 ცალი. ასეთი მაგალითები ერთეულები როდია.

ამ წარმატებებს აჭარის კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა იმით მიაღწიეს, რომ ისინი დაწესებულ ვადებში და ყველა დადგენილ წესის დაცვით ასრულებდნენ მიცემულ გეგმებს, მეცნიერულ მონაცემებს ავსებდნენ და ამდიდრებდნენ სტახანოველთა გამოცდილებით.

ჩაისა და ციტრუსების მოწინავე აგრონომებმა, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა ი. ვორდუბაიანმა, ი. შარაშიძემ, მ. ყურშუბაძემ, ა. მიქაშავიძემ, ვ. ვასაძემ, ა. გოგოლაძემ, ვ. გორდელაძემ, ს. ჯანტურიშვილმა, ი. გოგუაძემ და სხვებმა, რომლებიც გამოფენის მონაწილეებად არიან დამტკიცებულნი, საუკეთესოდ მოაწყეს კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების აგრომომსახურება და მათთვის პრაქტიკული დახმარების გაწევა, რამაც უზრუნველჰყო მოსავლიანობის გადიდება ყველა კულტურის ხაზით.

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილე სტახანოველთა შორის აღსანიშნავია ქობულეთის რაიონის სტურუას სახელობის კოლმეურნეობის წევრი, აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატი ხატიჯე კაკაბაძე, რომელმაც შარშან სეზონში 5.300 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოჰკრიფა; ამავე რაიონის სოფ. ბობოყვათის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობის წევრი გული ჭინჭარაძე, რომელმაც გამოფენაში მონაწილეობისათვის დაწესებულ 2.500 კილოგრამის ნაცვლად სეზონში მოჰკრიფა 3.950 კილოგრამი, თუნთულ მახარაძე, რომელმაც მოჰკრიფა 3.536 კილოგრამი და სხვ. მუშაობის საუკეთესო მაგალითები მოგვცეს აგრეთვე ახალშენის საბჭოთა მეურნეობის სტახანოველმა, აჭარის ასსრ უმაღლესი საბჭოს დეპუტატმა მარიკა ფუნდუკიდემ, ბობოყვათის მოლოტოვის სახელობის კოლმეურნეობის სტახანოველმა ბრიგადირმა ახმედ მახარაძემ და სხვ.

აჭარის კოლმეურნეობებიდან და საბჭოთა მეურნეობებიდან გამოფენაზე გაიგზავნა მათი მრავალფეროვანი მეურნეობის დამახასიათებელი ექსპონატები — მანდარინი, ლიმონი, ფორთოხალი, ჩაი, ევკალიპტები, დეკორატიული და ეთერზეთოვანი მცენარეები, სუბტროპიკული ხეხილი და სხვ.

ამჟამად აჭარის არცერთი რაიონი, არცერთი კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა, მეცხოველეობის არცერთი საკოლმეურნეო ფერმა და ბრიგადა არ არის დარჩენილი მესამე სტალინური ხუთწლედის სახელობის სოცშეჯიბრების გარეშე. ამ შეჯიბრების შედეგად აჭარამ გადაჭარბებით შეასრულა ციტრუსების, ტუნგოს, თამბაქოს, სუბტროპიკული ხეხილის, ვენახისა და სხვა კულტურათა გაშენების 1939 წლის პირველი ნახევრის გეგმები. ბათუმის და ქობულეთის რაიონებმა მიმდინარე წლის სეზონის დაწყებიდან 25 ივლისამდე 5.388.300 კილოგრამი ჩაის მწვანე ფოთოლი მოჰკრიფეს და ჩააბარეს სახელმწიფოს, 1.407.500 კილოგრამით მეტი, ვიდრე შარშან ამავე დროისათვის.

აჭარის პარტიულ და არაპარტიული ბოლშევიკები ენერგიულად იბრძვიან იმისათვის, რომ სასოფლო-სამეურნეო არტელის სტალინური წესდების მტკიცედ დაცვით სასახელოდ შეასრულონ მიმდინარე წლის ყველა სახის სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოთა გეგმები და 1940 წელს სრულიად - საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე კიდევ უფრო საპატიო ადგილი დაიკავონ.

ფოტოალბომი გამოფენისათვის

მახარაძე, (საქდესი). ჩაის მრეწველობისა და სუბტროპიკულ კულტურათა საკავშირო სამეცნიერო-საკვლევო ინსტიტუტმა საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენისათვის გამოსცა სპეციალური ფოტოალბომი, რომელშიც ასახულია ჩაის მრეწველობის განვითარებისა და ჩაის კულტურის დარგში სამეცნიერო მუშაობის მიღწევები საქართველოში. ფოტოალბომის მიერ გამოწვეული შთაბეჭდილების შესახებ მოსკოვის ლენინის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო აკადემიის გიცე-პრეზიდენტის აკადემიკოს ნ. ი. ვავილოვისაგან ინსტიტუტის დირექტორის ამხ. მარუაშვილის სახელზე მიღებულია შემდეგი შინაარსის წერილი:

„მივიღე თქვენ მიერ გამოგზავნილი ალბომი. ღრმა მადლობას გიძღვნით ალბომისათვის, რომელმაც ჩვენს ქვეყანაში ჩაის კულტურის განვითარების სრული სურათი მოგვცა. სალამი თქვენი ინსტიტუტის მთელ კოლექტივს.

ლენინის სახელობის საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო აკადემიის ვიცე-პრეზიდენტი აკადემიკოსი ნ. ი. ვავილოვი“.

ნორჩ ნატურალისტთა ექსპონატები

ფრიადოსანი მოსწავლეები, ნორჩი ნატურალისტები ლანჩხუთის რაიონის სუფსის საშუალო სკოლიდან გიორგი და ჰიჰიკო მითაიშვილები, ჩიბათის საშუალო სკოლიდან მიშა სარჯველაძე სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენის მონაწილენი არიან. მიშა სარჯველაძის მიერ მოვლილი 1 ძირი ლიმონი, რომელმაც 1100 ცალი ნაყოფი გამოიღო, სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზეა გაგზავნილი.

გიორგი და ჰიჰიკო მითაიშვილებმა გამოფენაზე გაგზავნეს საუკეთესოდ მოვლილი ლიმონის, გრეიპფრუტისა და ფეიხოას ექსპონატები.

ა. სარჯველაძე

ვ. ბუჯიაშვილი
სრულიად-საკავშირო სასოფლო - სამეურნეო გამოფენის საქართველოს სსრ პავილიონის დირექტორი

საქართველოს პავილიონი

სრულიად-საკავშირო სასოფლო-სამეურნეო გამოფენაზე, რომელსაც 136 ჰექტარი ტერიტორია უჭირავს თავმოყრილია ყველაფერი საუკეთესო, რაც მოგვცა სოციალისტურმა სოფლის მეურნეობამ სამხრეთის სუბტროპიკული რაიონებიდან უკიდურეს ჩრდილოეთამდე.

გამოფენის მნახველები ნახავენ, როგორ გაიზარდა სტალინური ხუთწლედების განმავლობაში სოციალისტური მეწარმოქმედება, როგორი მძლავრი სამანქანო ბაზა მიიღო მან. როგორ დაეხმარა მოწინავე მეცნიერება სოფლის მეურნეობას. ზონალური პავილიონებში, მოკავშირე რესპუბლიკების პავილიონებში, საუცხოო მიჩურჩულებულ ბაღში, რომელსაც გამოფენაზე 20 ჰექტარი უჭირავს — ყველგან ნახავს იგი, თუ რა მწვერვალებს მიაღწია ჩვენმა მიწათმოქმედებამ მეცნიერულ საფუძველზე.

გამოფენის მთავარ შესასვლელს რომ გასცდება, მნახველი გაიცლის ტრაქტორების ფართო ზეინით კოლმეურნეობათა მოედანზე, რომელზედაც მდებარეობს 11 პავილიონი, მათ შორის საქართველოს პავილიონიც.

საქართველოს სსრ პავილიონი, რომელიც მთავარი საგამოფენო კომიტეტის კომისიამ მიღების დროს „ფრიადზე“ შეაფასა, გვიჩვენებს მოწინავე კოლმეურნეების, საბჭოთა მეურნეობებისა და მტს-ების მუშების, რესპუბლიკის ნოვატორ მეცნიერთა გმირული შრომის დიად სურათს. იგი ცხადჰყოფს ქართველი ხალხის შემოქმედებითი ძალების არაჩვეულებრივ აყვავებას, საქართველოს სოციალისტური მიწათმოქმედების საუცხოო ნაყოფს, ახალ ბედნიერ ცხოვრებას ბოლშევიკურ კოლმეურნეობებში.

„ამ წარმატებებს სოფლის მეურნეობის განვითარებაში საბჭოთა საქართველომ მიაღწია საკავშირო მთავრობის, საკ. კ. პ. (ბ) ცენტრალური კომიტეტისა და პირადად ამხანაგ **სტალინის** სისტემატური დახმარების, მზრუნველობისა და ყურადღების მეოხებით, ლენინ-სტალინური ნაციონალური პოლიტიკის სწორი გატარების მეოხებით“ (ლ. პ. ბერია).

პავილიონის თვით შენობაშიც კი გამოსჭვივის მხიარული, მზიანი მოტივები. **„საქართველო — დიდი სტალინის სამშობლო ჰყვავის სტალინური კონსტიტუციის მზის ქვეშ“** — ასეთია წარწერა პავილიონის ცენტრალური დარბაზის კედლის გასწვრივ და ამას დამაჯერებლად გვეუბნება ყველა ექსპონატი, რუკა, დიაგრამა, ციფრი. საქართველოს მშრომელთ მაღლა უჭირავთ ლენინ-სტალინის უძლეველი დროშა — აი მათი ძირითადი შინაარსი.

მთავარ დარბაზში შესვლისას პავილიონის დამთვალიერებელი პირველად დაინახავს კაკაბაძის მიერ შესრულებულ ქანდაკებას **„სტალინი ახალგაზრდობაში“.** ამგვარად, პირველი სიტყვა პავილიონში ნათქვამია ამხანაგ **სტალინზე,** სსრ კავშირის ხალხთა და მთელი პროგრესიული კაცობრიობის ბელადზე. ამ დარბაზში მნახველი ნახავს იმ სახლის მაკეტს, რომელშიც დაიბადა ამხანაგი **სტალინი,** საქართველოს საუკეთესო მხატვრების მიერ შესრულებულ პანოებსა და სურათებს, რომლებიც გვიჩვენებენ საქართველოში და ამიერ - კავკასიაში **სტალინის** რევოლუციური მუშაობის პირველი წლების სახელოვან ეპოქას. ეს სურათები და პანოები შესრულებული ამხ. **ბერიას** წიგნის — „ამიერ-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების ისტორიის საკითხისათვის“ თემებზე, წიგნის, რომელმაც მილიონობით მკითხველებს გადაუშალა ბოლშევიზმის გმირული ისტორიის ფურცლები. პროფესორ ვ. სიდამონ-ერისთავის დიდ სურათზე **„ამხანაგ ბერიასა და სტალინის საუბარი გლეხებთან“** საუცხოოდ გადმოცემულია რუსეთის პირველი რევოლუციის წინადღეების მრისხანე ეპოქის შინაარსი. „ექსპლოატაციის უღელქვეშ შემდგომი ცხოვრება შეუძლებელია“, — აი ის აზრი, რომელიც შთააგონა გლეხებს ამხანაგმა **სტალინმა** და ეს საუცხოოდ აქვს გადმოცემული მხატვარს. სურათი ლაპარაკობს იმ უდიდეს როლზე, რომელიც შეასრულა ამხანაგმა **სტალინმა** ჩვენს ქვეყანაში მუშათა და გლეხთა საბრძოლო რევოლუციური კავშირის ჩამოყალიბებაში.

ცენტრალურ დარბაზში კედლებზე მოთავსებულია **ლენინი,** ამხანაგების **სტალინისა** და **მოლოტოვის** ბარელიეფები და ამხანაგ **ბერიასი,** რომელმაც საქართველოს პარტიულ და საბჭოთა ორგანიზაციებში დანერგა მუშაობის სტალინური სტილი და უზრუნველჰყო ორდენოსანი საქართველოს სწრაფი აღმავლობა და აყვავება. ამავე დარბაზში მოთავსებულია საქართველოს გიპსომეტრული ელექტროფიცირებული რუკა, რომელზედაც ავტომატური ჩართვით ინთება ელექტრო წერტილები, რომლებიც გვიჩვენებენ რესპუბლიკის სიმდიდრეებსა და სოციალისტური ეკონომიკის განუწყვეტელ აღმავლობას.

აქვე გამოფენილია საქართველოს ბუნებრივ სიმდიდრეთა ნიმუშები — მარგანეცი, ქვანახშირი, ფიქალები, მოლიბდენი, ოქრო, მარმარილო, დარიშხანა, თუთია, ტყვია. ამ რუკის გვერდით მოთავსებული დიაგრამა გვიჩვენებს, რომ სოციალისტური მრეწველობა წარმოადგენს რესპუბლიკის მთელი სახალხო მეურნეობის წამყვან დარგს. რუკის ტექსტი იუწყება ბოლშევიკების მიერ აშენებულ დიდ საწყლო-საინჟინრო ნაგებობათა შესახებ კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიწების მოსარწყავად. დიდი ილუსტრაციების სერია მოგვითხრობს მრეწველობის ახალ კერებზე, რომლებიც შექმნილია სტალინური ხუთწლედების განმავლობაში.

ფართო თაღით მნახველი გადადის ცენტრალური დარბაზიდან მეორე დარბაზში, რომელიც მიძღვნილია სუბტროპიკული და ჩაის მეურნეობის მიღწევებისადმი. აქ მას ხვდება საქართველოს სუბტროპიკული რაიონების რუკა, კოლხიდის ამოშრობისა და ათვისების რუკა და კოლხიდის დიდი სამფაზიანი დიორამა (მხატვარ კელენჯერიძის ნახატი), რომელიც გვიჩვენებს, დაჭაობიანებული, მცენარეულობით ღარიბი ნიადაგი როგორ იქცევა აყვავებულ მიწად ციტრუსების პლანტაციებითა და კეთილმოწყობილი სოფლებით.

ამ დიორამის მახლობლად, ცენტრალური კედლის კუთხეში მოთავსებულია სტენდი, მიძღვნილი ტუნგოს გაშენების წარმატებებისადმი. მის გვერდით მოთავსებული ფერადოვანი მასალები მოგვითხრობენ ევკალიპტის, კორპის ხის და ბამბუკის კულტურის შესახებ. შემდეგ თითქმის მთელი კედლის სიგრძეზე გაჭიმულია ჩაის მეურნეობის აყვავებისადმი მიძღვნილი სტენდი. პანოზე გამობატულია აჭარის წარმტაცი, მზით განათებული პეიზაჟი, ველები და მთის კალთები ჩაის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების პლანტაციებით. წინა პლანზეა ფიგურები ჩაის კოლმეურნეობათა სამი წარჩინებული მოწინავისა—უშა ახუბასი, აიშე გურგენიძისა და ქიონია სარსანიასი. სტენდის წინ კი განლაგებულია ჩაის პროდუქციის უამრავი ექსპონატი — ჩვეულებრივი შავი ბაიხის ჩაი, მწვანე ბაიხის, ჭგურის ჩაი, შავი ჩაი ფილაკებად და სპეციალური ჩაი ვიტამინებით არქტიკის მუშაკებისათვის.

დარბაზის დიდი განყოფილება მიძღვნილია სუბტროპიკული კულტურების—ლიმონის, ფორთოხლის, მანდარინის კულტურებისადმი. ფოტოსურათები, დიაგრამები, მოწინავე კოლმეურნეთა გამოცდილების ჩვენება დამაჯერებლად მოგვითხრობს, რომ პარტიისა და მთავრობის დირექტივა — 1940 წლის დამლევისათვის ციტრუსების ნარგავების ფართობის 20.000 ჰექტარამდე აყვანის შესახებ — შესრულებული იქნება.

ცალკე პატარა სტენდი მიძღვნილია იმ კოლმეურნეობებისადმი, რომლებიც მისდევენ კეთილშობილი დაფნისა და ნაყოფიანი სუბტროპიკული კულტურების გაშენებას.

სუბტროპიკულ დარბაზში მთავარი ადგილი დათმობილი აქვს ლენინ-სტალინის დიადი პარტიის მიერ აღზრდილ მოწინავეებს, კოლმეურნეობებში და საბჭოთა მეურნეობებში შრომის მაღალი სოციალისტური ნაყოფიერებისათვის ბრძოლის დამწყებთ, ახალი სამანქანო აგროტექნიკის ნოვატორებს, რომლებიც გაბედულად ამსხვრევენ მოძველებულ „ზღვარებსა“ და ნორმებს.

სუბტროპიკული კულტურებისა და ჩაის დარბაზიდან მნახველი გადადის პავილიონის ორანჟერიაში, სადაც ნაჩვენებია მცენარეული სუბტროპიკული სამყაროს წარმომადგენლები. ორანჟერიის ცენტრალურ ნაწილში იზრდება ლიმონი, ფორთოხალი, მანდარინი, გრეიპფრუტი, ხოლო გვერდებზე—კვლებში ბანანი, რამი, აბაკა ზელანდიის სელი, იუკა, აგავა, ქინაქინის ხე, ეთერზეთოვანი კულტურები და სხვ.

პავილიონის გარშემო მოედანზე კი გაშენებულია მთელი ბაღი. რომელშიც ღია ცის ქვეშ იზრდებიან ქაფურის დაფნა, ეუკომია, ევკალიპტი, ბამბუკი, კორპის, ფანჭრის, საპნის ხეები, ხეხილი — მსხალი, ვაშლი, ატამი, ბროწეული. აქვე მოწყობილია ჩაის გორაკი და ცალკე ნაკვეთზე გაშენებულია ვენახი. პავილიონის ღია ნაკვეთზე, ჩაის გორაკის გვერდით დადგმულია ჩაქვის ფაბრიკის მექანიზებული შაკეტი, რომელიც მნახველს უჩვენებს ჩაის ფოთლის გადამუშავების უახლეს მეთოდებს.

პავილიონის მესამე დარბაზი მნახველს უჩვენებს მიღწევებს საქართველოს სოფლის მეურნეობის სხვა დარგებში—ყურძენი და ღვინო, აბრეშუმი და მეფუტკრეობა, თამბაქო და მეცხოველეობა. ამ დარბაზში ბევრი ადგილი აქვს დათმობილი სოციალისტურ მეხილეობას. მნახველები გაეცნობიან აქ საქართველოს ისეთი მოწინავე კოლმეურნეობების მუშაობასა და ყოფაცხოვრებას, როგორიცაა მევენახეობის კოლმეურნეობა „პარიზის კომუნა“ ან თელავის რაიონის შინსახკომის სახელობის მეცხვარეობის კოლმეურნეობა. მჭერმეტყველური ცხრილები, ციფრები, მაკეტები, დოკუმენტალური ფოტოსურათები, ბოლოს, მრავალი ექსპონატი მოუთხრობს მნახველს, თუ როგორ ცხოვრობს და მუშაობს საქართველოს საკოლმეურნეო სოფელი და როგორ ეხმარებიან სოციალისტურ სოფლის მეურნეობას მეცნიერების ადამიანები.

მთელი პავილიონი გვიჩვენებს, თუ როგორ მკვეთრად შეიცვალა ქართული სოფლის სახე. და მნახველი საქართველოს პავილიონიდან წავა მტკიცედ დარწმუნებული რომ ლენინ-სტალინის პარტიის დროშით, დიდი **სტალინის** დროშით ხელში საქართველოს მშრომელები, სსრ კავშირის ყველა ხალხებთან ერთად, მიაღწევენ კომუნიზმის ბრწყინვალე მწვერვალებს.

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲬᲧᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲬᲧᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲬᲧᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲬᲧᲔᲑᲐ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ ᲛᲔᲢᲠᲝᲞᲝᲚᲘᲢᲔᲜᲘᲡ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲓᲐᲡᲬᲧᲔᲑᲐ